

van lezingen en voordrachten, gehouden op bijeenkomsten van de "O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N" K.G.
Correspondentie-adres: de Ruijterstraat 80, den Haag,
Telefoon: 110383.
Aanvragen abonnementen of losse nummers van het Vrijdag-
avondverslag: J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen,
Telefoon: 554162.

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Hierna volgt de gebruikelijke waarschuwing van de intelligentie dat wijzelf goed moet nadenken, daar zij nog niet zover gestegen zijn dat zij alles kunnen weten en overzien en dus ook fouten kunnen maken, en vervolgt dan woordelijk: En nu hebben we de vorige keer al zo'n algemeen overzicht gegeven over de mens en al wat erbij hoort, maar nu wil ik de mens eens van een ander standpunt gaan benaderen en wel speciaal DE GEEST IN DE MENS. Dat is uiteindelijk ook een belangrijk onderwerp. En als je zo mens bent, dan merk je daar niet veel van over het algemeen; je zweeft niet over de wateren heen etc., maar elk mens is toch in werkelijkheid een stoffelijk voertuig waarin een geest vertoeft. En wanneer we de aspecten van de mens bezien, dan moeten we als een van de belangrijkste zeker aansnijden de geestelijke bewustwording die juist in de stof wordt beleefd. Een geest incarneert, die incarnatie - ach, hoe vaak hebben we er eigenlijk al over gesproken - gebeurt volgens een zekere vrijwilligheid, maar wordt geleid door de begeerten en behoeften die in de geest aanwezig zijn. Die geest is niet in staat om zich een volledig zuiver beeld te maken van de stoffelijke omstandigheden over het algemeen. Dat kunnen alleen degenen die een zeer hoog bewustzijn bereikten, en dezen kunnen dan ook incarneren precies zoals ze dat willen, die zoeken dus precies het voertuig uit wat ze nodig hebben. Voor een normale geest ligt dat anders. Nu kom je in een stoffelijk lichaam, dat lichaam dat heeft z'n eigen eigenschappen, dat leeft in een wereld waarin bepaalde normen bestaan. En zowel met die eigenschappen als met die normen, behoeft de geest het lang niet allemaal eens te zijn. De geest staat a.h.w. in een voertuig dat niet geheel geschikt was voor hem. Dat is het begin van het leven. En die geest zal in het begin, terwijl hij het lichaam leert hanteren, terwijl het lichaam zelve tot bewustzijn komt, daar niet al teveel last van hebben. Per slot van rekening kunnen wij wel heel rustig zeggen, dat de mens met de geest een voortdurende strijd voert, want het stoffelijk lichaam dat is nu eenmaal iets wat zelf graag z'n eigen gang gaat. En dat doet het dan ook, tenzij het belemmerd wordt door z'n omgeving. Het past zich zeker aan de omstandigheden aan, maar er zijn maar weinig mensen die de moed hebben, wanneer iets door de gemeenschap wordt goed geheten, en ze het eigenlijk wel leuk vinden, het toch niet te doen, wanneer ze dat als geest niet toelaatbaar erkennen. Die geest heeft zoveel macht schijnbaar niet altijd over het lichaam. En elke keer wanneer dat gebeurt, dan is dat eigenlijk een schop tegen de schenen van die geest, dat begrijpt U wel. Dat is eigenlijk unfair play, dat is niet eerlijk zegt die geest; ik neem dat niet van dat lichaam. En die gaat dat lichaam de les lezen. Het lichaam lacht eens een beetje en zegt: nu ja, als je het dan zo goed weet, doe jij het beter. Dan moet de geest zeggen: ja, maar dat kan ik niet, want ik ben een geest, ik kan die stoffelijke dingen alleen verwerken door middel van jouw lichaam. Dan zegt dat lichaam er heel vaak achteraan: nu, laat me dan met rust. Maar dat doet de geest toch ook niet, die zit steeds maar te zeuren. Een mens die zo leeft, die kunnen we eigenlijk vergelijken met een ongelukkig huwelijk, U weet wel, zo'n huwelijk waarin ma steeds zit te zagen en pa, na veel stilzwijgende lijdzaamheid weer eens een keer uitbarst in allerhand minder fraaie woorden die U in de meeste vocabulaires niet vindt. Dat zijn van die dingen die in het leven gewoon nog worden afgewisseld door heel veel verschillende aspecten. Ik bedoel, pa en ma die zullen wel eens een keer zo'n paar dagen hebben, maar dan gaan ze toch weer samen ergens naartoe, al is het maar naar Zandvoort of naar Scheveningen, of ze lezen samen een boek, of ze hebben iets wat hun gezamenlijke belangstelling heeft, desnoods gaan ze een kleedje kopen of iets anders, dan is dat voorbij. Maar je kunt moeilijk tegen stof en geest zeggen: "nou, nu hebben we weer zolang ruzie gemaakt, laten we het maar bijleggen, dan gaan we samen naar Scheveningen", dat gaat niet, want wat de geest onder Scheveningen verstaat is meestal wat anders dan wat de stof zo noemt. Het resultaat is, dat die strijd continu voortgaat zonder enig verpozen. Wanneer Uw lichaam op één oor ligt, nietwaar, en met zagende, snurkende geluiden verkondt dat het op het ogenblik bezig is nieuwe krachten te halen, dan werkt er nog een deel van het bewustzijn door, en daar zit die geest maar steeds op te hameren:

maar dat wás niet goed en dat mág zo niet en dat hoort zo niet. U begrijpt wel dat het een heel uitputtende strijd kan worden? Wat heeft die geest daar dan aan? Wel, hij wordt geconfronteerd met alle fouten van de stof, van het lichaam, van de wereld; hij wordt ook geconfronteerd met zijn eigen gebreken, want indien hij helemaal in orde is, dan kan die geest ook best dat lichaam aan. Wanneer hij er iets anders op weet, wanneer hij die zaak goed kan regelen, dan kan hij dat lichaam wel degelijk onderdanig maken aan zichzelf; hij heeft een veel verdergaand bewustzijn, hij heeft een veel grotere vitaliteit. Het enige wat hij niet zo heeft, dat is het koppige doorzetten van het lichaam. Een lichaam is koppig, dat grijpt op een gegeven moment a.h.w. naar de bijl en dat zegt: en als die muur nu niet opzij gaat, dan ga ik er doorheen. Dat doet de geest niet, dat ligt niet in zijn geaardheid, dat is niet iets wat bij hem behoort. Dus de geest moet leren om de stof te leiden. Dit opzichzelve brengt een hele hoop gevoelens mee. En heel vaak is dat gevoel er een van teleurstelling. Ik wil daarvoor weer een eenvoudig beeld geven: U bent gewend om alles op het nippertje te doen. Kent U die mensen, ja? Je hebt natuurlijk ook mensen die doen dat helemaal niet, die doen het weer precies in tegendeel, wat ook wel vervelend is maar niet zo erg, hè? Maar, je hebt zo iemand dus die alles op het nippertje doet en die gaat nu 3-4 dagen achter elkaar naar het station toe met het idee, ik ga met die trein mee; dat is de enige die er loopt die dag, en elke keer is hij net een minuut telaar, een paar seconden telaar, die trein is net weg. De laatste keer dat hij komt, die mens, dan ziet hij nog net de laatste wagon voorbij de laatste stenen van het perron glijden, hij loopt nog een paar looppassen, maar hij kan wéér niet weg. Dat is niet leuk, hè? Je kunt zich echt zo'n toestand voorstellen. Wat zeg je dan tegen jezelf? Al moet ik alle klokken in het huis vóór gaan zetten, al moet ik niet slapen, en nu zal ik zorgen dat ik op tijd ben. Dat doet die geest ook. Wanneer zijn voertuig, de stof, steeds maar weer met onverwachte dingen aankomt, omdat die geest zich niet voldoende voorbereidt, omdat hij niet leert voldoende te reageren op de werkelijke waarden om hem heen, dan gaat hij op de duur zeggen: en nu ga ik voorzorgen, ik ga eerst zorgen dat ik de geestelijke kennis heb en dan pas zal ik een lichaam nemen om deze reeks ervaringen door te maken, ik ben niet klaar daarvoor. De teleurstelling betekent dus gelijktijdig een ervaring en een les. Maar er is nog veel meer, want er zijn van die momenten in het menselijk leven dat plotse-ling geest en ziel, één al in hun eigen wezen, versmelten met de stof tot één onverbrekkelijk geheel. Het kan soms enkele momenten duren. Het lijkt net of de hele wereld er anders uitziet; je ziet geen wereld meer, je beleeft een wereld. Op zo'n moment dan is de stof natuurlijk gelukkig, want die voelt zich sterk, al die kracht van de geest die stroomt daar doorheen, dat is prettig, dat is plezierig, daar voelt ze zich werkelijk in thuis. Maar die geest, die is nog veel beter. Een hele tijd heeft hij moeten worstelen, steeds maar weer vertalend al die onbegrijpelijke impulsen van dat stoffelijke lichaam, aldoor heeft hij moeten vechten, en nu ineens: dat wazige beeld wordt scherp en helder, hij overziet zichzelf, de wereld, zijn uitingsvorm, hij is gelukkig. Begrijpelijk dat die geest gaat zeggen: ja, maar zo wil ik leven, zo wil ik wel in de stof bestaan, maar al dat andere dat valt me toch wel erg tegen. Dan gaat hij zich afvragen: maar hoe kwam dat? Dan gaat hij zoeken. Nu is dat zoeken voor die geest vaak erg moeilijk, omdat hij niet alleen zoekt, zoals U misschien denkt, met de geestelijke middelen, maar hij moet in de stof zoeken naar de waarden die harmonisch waren. Hij gaat onnoemelijk veel van de stof begrijpen, dingen waar hij als geest nooit aandacht aan heeft willen besteden, die worden nu door deze ervaring a.h.w. op de voorgrond gebracht. Hé, is dat er ook nog? De geest gaat intenser in de stof leven, en dan ziet hij dat dat lichaam z'n eigen normen heeft. Hij begint te begrijpen dat niet alleen wat hij nu goed of kwaad acht, goed en kwaad is, maar dat hij, wanneer hij met een ander samen is, een gezamenlijk gemiddelde van goed en kwaad moet gaan scheppen, want dat hij er anders nooit komt; hij moet hier en daar wat water in de wijn doen, niet teveel, maar toch iets. En omgekeerd moet hij het lichaam zover zien te krijgen, dat het precies hetzelfde doet. Zijn eigen oordeel van goed en kwaad wordt geconfronteerd met de stoffelijke opvattingen, met de maatschappij waarin dat lichaam leeft. Het wordt uitgebreid; hij krijgt een hoe langer hoe groter begrip over de mogelijkheden die in goed en kwaad, in licht en duister schuilen. En dan gaat hij zeggen: dit leven is mij eigenlijk nog niet genoeg, zou ik dat lichaam niet zover kunnen brengen, dat ik in contact kom met meer factoren? Ik zou meer van die ervaringen willen hebben, ik moet er een rapport over opmaken voor mijzelf en nu moet ik gaan kijken: hoe is de opinie hier en daar? Dat kan ik alleen maar, als ik deelneem aan een leven. Maar hoe kan ik dat? O ja, wacht eens even, wanneer ik een ander schepsel behandel alsof het een deel van mijzelf ware, dan ga ik daar een hele hoop van leren en begrijpen; dan kan ik geestelijk daarmee in contact zijn en gelijktijdig ook een zekere stoffelijke binding hebben, en wanneer dat het geval is, dan kom ik verder. De geest begint de wet van de naastenliefde uit te leven, niet misschien alleen omdat de naastenliefde zo erg belangrijk is, maar wel om-

dat hij - en dat moet U vooral even goed in Uw oren knopen - zonder verdraagzaamheid, zonder naastenliefde, die beide grondslagen zijn van het verkeer, het werkelijk verkeer, geestelijk en stoffelijk tegelijk met de buitenwereld, eenvoudig niet verder kan. Die geest wordt hoe langer hoe meer moe en hij wordt ook hoe langer hoe rijper. Het leven gaat verder, het lichaam wordt wat ouder, er zijn onnoemelijk veel ervaringen. En dan gaat die geest zichzelf zeggen: ja, dat is nu wel goed allemaal die stof, maar zodadelijk dan sta ik weer op eigen voeten, ik moet ook zorgen dat ik dadelijk weer klaar ben, wanneer ik naar de sferen toe ga. En hij begint dan op de stof in te werken, hij gaat a.h.w. in die stof, in de rede vooral, in het verstand, een behoefte scheppen, een behoefte naar geloof, een behoefte naar zekerheid omtrent andere waarden dan de zuiver materiële. Hoe verder hij daarmee doorgaat, hoe gemakkelijker het hem wordt om zo nu en dan een ogenblik dat lichaam alleen te laten, om a.h.w. even te gaan pauseren. U weet wel, zoals het in de fabriek wel gebeurt, nietwaar, de arbeiders hebben een paar uur gewerkt en nu gaan ze even een sigaretje nemen, en dan keren ze terug en dan kunnen ze weer veel beter verder. Zo gaat het met de geest ook. Zo nu en dan moet hij even ontsnappen uit die al te nauwe binding met de stof, om dat voortdurende conflict even te ontlopen, die voortdurende inspanning. Zo krijgen we dan een periode van het menselijk bestaan, die begint bij alle mensen weer op een andere tijd, daar kun je geen vast peil op trekken, waarbij de geest dus voortdurend ook weer zijn eigen sfeer opzoekt en in deze sfeer, veelal zonder dat het lichaam er iets van merkt of weet, zekere krachten opdoet, opdat hij in de stof harmonischer, beter zal kunnen leven en zich vooral niet teveel zal laten misleiden door zijn eigen gedachte. Is die phase eenmaal goed en wel aan de gang, dan weet die geest dat er zoveel hogere sferen zijn en hij heeft het bewustzijn in de stof geschapen dat er iets moet zijn. Wat, och dat laat hij dan over aan de omstandigheden. In een katholiek land geloven ze aan een katholieke hemel en komen ze ergens bij de Boeddhisten terecht, dan is het een nirwana, en is het een Hindoe, dan is het een lotosvijver. Dat is maar precies zoals het uitkomt. De vorm van de idee is stoffelijk bepaald en die doet er eigenlijk minder toe. De waarheid die er achter schuilt, de grote eeuwigheid, is voor hem van groot belang. Wanneer hij die in het lichaam vast kan leggen, plus een zekere behoefte van dat lichaam, om in deze eeuwigheid in te gaan, dan krijgt de geest de lichamelijke kracht erbij, wanneer deze geest over zijn eigen sferen heen, uittreedt tot hogere sfeer. Hij wordt dan gesteund door het lichaam hierin en kan zo dus veel grotere wijsheden opdoen, veel meer inzicht verwerven dan anders mogelijk zou zijn. Op zijn beurt keert hij terug tot het lichaam en probeert ook in het lichaam die waarden te versterken, de stof als zodanig te veredelen. Nu heeft de stof echter een grens, die stof kan niet edeler en verfijnder worden dan laten we zeggen no. 10. Die 10 is natuurlijk maar een naam, of zeg 9, dat is esoterisch gezien nog beter. Nu komt er een moment dat die geest te ver is. Dan kunnen er 2 dingen gebeuren: de geest kan trachten met zijn bewustzijn aan het lichaam, dat toch ook zo graag mee zou willen, voortdurend dit bewustzijn op te leggen van zijn hoge geestelijke waarde. Het lichaam vervalt, teert weg en sterft, ofwel hij zegt tegen dat lichaam: even goede vrienden, maar ik ga er vandoor, dat moet je me niet kwalijk nemen - Zo'n mens verzinkt in overpeinzing en het lichaam ontwaakt niet meer, maar keert terug tot de stof, veredeld door het contact met de geest, maar toch niet meer lichaam of deel van het geestelijk bestaan in de zin des woords waarin wij dat kennen. De geest daarentegen met zijn verworven kennis, leeft dan vrij in de sferen en kan ze daar onmiddellijk uit gaan werken en gebruiken. Dit is een zeer kort en misschien erg populair beeld van de geest in de stof. Maar er is niet slechts één geest op deze wereld in één lichaam, er zijn er miljoenen en miljoenen. En al die geesten streven en al die lichamen, elk in z'n eigen bewustzijn, met z'n eigen begeerten en behoeften. Het is begrijpelijk dat die geest heel vaak contact zoekt, niet met een hogere sfeer, maar ook met zijn collega's in het leven, dat hij a.h.w. voortdurend buiten het lichaam om, voeling houdt: wat voor sfeer heerst er hier eigenlijk, hoe zit dat eigenlijk in elkaar? We zitten hier nu op het ogenblik allemaal tezamen, en de een die wordt een beetje meer en de ander een beetje minder geboeid, de een vindt me vervelend, de ander die vindt me een beetje kinderachtig, een derde vindt me werkelijk heel mooi en heel juist te spreken; daar heeft ieder zo z'n eigen opvatting over, nietwaar? Al die gedachten die gaan tussen U heen en weer, die raken elkaar. En omdat die gedachten elkaar raken, ontstaat er hier een zekere uitstraling die U allen gemeenschappelijk heeft. Die uitstraling die is voor Uw geest erg belangrijk, want zij betekent voor Uw geest een middel om niet alleen via het eigen lichaam, maar via het totaal der aanwezigen een bepaalde bewustwording te ervaren. Voor het lichaam betekent dat vaak dat het een deel van z'n capaciteiten verliest U zit wel ingespannen te luisteren, maar de woorden willen niet zo goed meer naar binnen, het is net alsof ze te ver gaan, U dat niet meer zo kunt volgen. Morgen zult U het weten, vandaag weet U het absoluut niet, U kunt het niet volgen. Morgen valt het U pas in waarom, en dan weet U ook hoe het was. Kijk, die dingen

die gaan nu eenmaal altijd zo, dat lichaam rust opdat de geest zich kan verrijken. En die geest verrijkt zich dan niet in de eerste plaats met hetgeen ik hier op het ogenblik zit te zeggen, of wat andere sprekers te enigerlei tijd naar voren brengen, maar die verrijkt zich juist door hetgeen wat alle andere geesten, met hun eigen lichamelijke ervaring en achtergrond, daar eigenlijk van denken, hoe zij erop reageren. Dat is misschien een zijspoor, maar dat mogen we er meteen aan vast knopen: sfeer is voor de geest, zowel als voor de stof, een zeer belangrijk iets. Voor de stof, omdat zij daardoor haar eigen vitaliteit kan sparen, haar levenskracht, en vaak zelfs haar levenskracht wederom kan vergroten, door de harmonische omgeving. Voor de geest, omdat hij juist in een hem gunstige sfeer, een ervaringsmogelijkheid krijgt die vaak in één moment gelijk kan komen met een tienvoudig leven. Nou, tot zover geloof ik wel dat er geen bezwaren zijn, en dat U het allemaal wel heel aardig heeft kunnen volgen, hè? Dan gaan we een eindje verder, dan gaan we ons afvragen waarom de geest dan in de stof gaat. Dat is eigenlijk de vraag: waarom bestaat de mens? We hebben al heel vaak U verteld, dat de geest nu eenmaal een vaste vergelijkingswaarde nodig heeft. Zijn eigen wereld is er één waarin hij voortdurend zichzelf projecteert en al wat hij beroert van het zijnde, is niets anders voor hem dan een weerkaatsing van eigenschappen van zijn eigen wezen. Dit is in de stof wel aanwezig, maar lang niet in die sterke mate. Het is a.h.w. of het stoffelijk leven veel objectiever is in zijn belevenissen, dan het bestaan van de geest. De geest kan niet altijd uit zichzelf blijven putten en er komen momenten dat hij in geen enkele andere van de geesten van hoog of laag, iets kan ontdekken wat niet reeds net zo in hemzelve bestaat, of door hem reeds werd verworven. Dat moet U goed begrijpen. Die geest wil een bewustzijnsuitbreiding ondergaan, hij wil groter worden, hij wil stijgen. Maar dat stijgen kan alleen maar, wanneer zijn eigen bewustzijn voor de omgeving, voor het zijn, het goddelijke, steeds groter wordt, anders staat hij stil. En nu gaat dat niet meer. Hij heeft een aantal ideeën in zich, een zeker bewustzijn, hij heeft dat allemaal met iedereen die hij maar bereiken kon, bepraat, hij heeft dat beleefd, er is niets nieuws meer. Saai boel hè? als er werkelijk niets meer te beleven valt. Dat heeft natuurlijk ook al een voordeel: die geest wordt daardoor reeds aangespoord om verandering te zoeken. En hij moet al heel lui zijn, wanneer hij daar niet onmiddellijk op ingaat. Maar dan wordt de vraag gesteld: welke verandering? Hij zou naar een lager sfeer kunnen gaan. Maar zou die lage sfeer voor hem, wanneer die in de geest gelegen is, werkelijk vernieuwing kunnen brengen? Neen, want hij ziet met zijn eigen gedachten alles wat in die sfeer gebeurt en zou dan alleen de negatieve aspecten zien van hetgeen hij in het licht reeds positief gevonden heeft. Dat kan dus niet. Een stoffelijke vorm zal het wel moeten zijn, een wereld waarin vastheid is en waarin een vertraging van de gedachten en de wil het mogelijk maken om die dingen op je gemak te bekijken, om te begrijpen "hoe" en niet alleen te zien "wat". En dan gaat die geest in de stof natuurlijk een vorm bouwen, hij gaat zijn behoeften opleggen aan voertuigen waar hij net even een klein beetje contact mee heeft. Hij probeert moeizaam om de poorten van een dierlijk of van een plantaardig bewustzijn zover open te breken, dat er een ras ontstaat waarin die geest zich uit kan. En dan komt er een moment dat het dier zelve - althans de mens is ook een dier op aarde, maar wat wij als mensen op aarde zijnde, dieren noemen dan - noch de plant, in staat zijn om te voldoen aan de behoefte tot bewustwording of beleving. Dan moeten wij dus een complexer voertuig zoeken en wij nemen daarvoor het hoogst ontwikkelde dier. In dit hoogstontwikkelde dier gaan we ons bewustzijn nu storten als geest en we gaan steeds maar weer een enkele wens uitdrukken: ik moet weten, ik moet onthouden, ik mag niet vergeten. Geheugen. Maar welk - dat zoudt U mij misschien kunnen vertellen - welk wezen is allround? dus met z'n geheugen plus zijn vermogen om te handelen en daden te stellen, op aarde hoger dan de mens in de stoffelijke vorm? Daar bestaat er geen, hè? De geest dus die werkelijk op aarde het maximum van bewustzijn wil verwerven zal, wanneer hem de mogelijkheid ook maar enigszins wordt geboden, als mens incarneren. De vorm mens bestaat dus in zekere zin omdat de geest juist aan deze organische verfijning behoefte had. De stof zelf zou die verfijning van het menselijk lichaam in vele andere soorten van weefsel en leven kunnen ervaren. Maar voor de geest zelve was dit voertuig op dit moment het enig juiste, en daardoor heeft hij ook de stof langzaam maar zeker in deze richting geleid. Wanneer een geest incarneert in een lichaam, dan beïnvloedt hij de stof, waaruit het lichaam is gebouwd. U heeft misschien wel eens gehoord hoe ze bij de magie afgeknipte nagels, haren, uitwerpselen etc. gebruiken, al datgene, tot zelfs een zweethemd of zo, dat gebruiken ze allemaal. Waarom? Omdat daar iets van de essence van de persoon in aanwezig is, zegt men. Ja, maar die komt uit het lichaam, dat is niet direct de geest. Waarom dan? Omdat de geest met de stof samen een eenheid vormend, in elke cel van het lichaam op de duur ook zichzelf tot uitdrukking zal brengen. Hij leeft in de stof. Alleen levend in die stof kan hij ervaren. Dit is zo sterk dat, wanneer die geest weggaat en hij zou buitengewoon goed of buitengewoon slecht geleefd hebben, de stof waarin hij ver-

toefd heeft, een deel van die eigenschappen zuiver stoffelijk bij zich houdt. Dan is er geen sprake meer van geesten, dan is er alleen sprake van een stof die een bepaalde kwade invloed heeft, die als een wretende ziekte de sfeer van een heel kerkhof of van een heel land zelfs, grondig zou kunnen doen vervuilen en verduisteren. En een goed mens, die kan een heel land waarin hij rust, maken tot een heilig land, een land waarin een wijding en een sfeer is voor iedereen die maar gevoelig is, iets wat je goed maakt, alsof de aarde daar beter is, alsof de planten edeler zijn en de dieren meer begrip hebben voor eeuwige waarden. Al-
lemaal omdat de stof werd veredeld door de geest. Dan leeft de mens dus als mens, omdat het de behoeften van de geest waren die de mens vormden en de mens tot haar voertuig maakten. Maar omgekeerd, heeft de materie medegewerkt aan de tot stand koming dezer dingen, omdat ook de materie zichzelf wil sublimeren en in zich wil dragen sterker uitgedrukt, het lichte en de kracht waaruit ze oorspronkelijk is opgebouwd. En zo werken stof en geest samen en vormen het eigenaardige wezen, de mens, waarvan ik dan nu weer voor U één aspect heb belicht. Wanneer daarover vragen te stellen zijn, dan kunt U die op het ogenblik stellen. Over andere onderwerpen echter niet; ik verzoek U deze te bewaren voor "de vragenrubriek".

- x Ja, ik had graag nog dit willen vragen. U heeft zeer sterk naar voren laten komen, dat, wanneer een geest een stoflichaam beheerst, dat hij dan aansluitend mens is. Maar een geest doordringt dit lichaam en steekt er event. ook bovenuit. Dus ik bedoel, die geest is wel aan dit lichaam verbonden, maar kan toch ook, ondanks het stoflichaam zover komen dat hij a.h.w. iets lossen daarvan komt te staan.
- Wat is een mens?
- x Wat bedoelt U?
- Wat is een mens?
- x Ja, een mens is stof en geest tezamen.
- Juist, stof en geest tezamen en aan elkaar verbonden, voor het huidig bestaan zelfs onverbreekbaar. Wanneer dit wordt verbroken, dan houdt de mens zoals U hem beschouwt, op te bestaan. Wat maakt het dan uit of een stukje uitsteekt of niet? Ik heb er de nadruk ook op gelegd, en ook heel scherp, als U goed geluisterd heeft, dat deze mens wel degelijk geestelijk vrijer kan worden, maar alleen, en daar heb ik heel sterk de nadruk op gelegd, wanneer hij zo leeft, dat ook de stof daarin meegaat. Het is dus zelfs wanneer de geest wat U noemt, vrij wordt en stijgt tot de hoogste sfeer, niet alleen een handeling of een kracht van de sfeer, maar het is een verlangen van stof en geest oftewel de mens, gedragen door de krachten van stof en geest, ofwel de mens. Begrijpt U waar het verschil zit?
- x Ja zeker, dat begrijp ik wel. Maar hoe verklaart U dan de toestand dat een stofmens, laat ik het zo zeggen, met een ontwikkelde geest, dus een bewuste geest, die kan event. , kan die geest zich tijdelijk vrijmaken van het stoflichaam.
- O, o, als de geest zich werkelijk vrijmaakt van het lichaam, mijn waarde, dan bent U dood.
- x Ja, een zekere verbinding blijft natuurlijk bestaan.
- Wat U noemt het uitzenden van de geest, is eigenlijk niets anders dan het uitzenden van de waarnemingscapaciteiten van de geest, die haar werkelijke zetel nog altijd in de stof behoudt. Vandaar uittreding, vandaar contacten op grote afstand en zo nodig zelfs bij de ingewijden een gematerialiseerde geestvorm die zich als een soort dubbel beweegt in de wereld, terwijl het lichaam ergens in trance ligt te wachten. Maar altijd weer is die geest onverbreekbaar verbonden met het lichaam. Hij kan deze prestatie alleen tot stand brengen wanneer ook het lichaam daaraan deelneemt en kan dit niet zelfstandig doen. Merkt U dat het effect gelijk blijft, maar het accent weer heel anders valt, hè?
- x Ja zeker, nu wordt het wat duidelijker. Die had ik juist even belicht gehad omdat dit a.h.w. een probleem vormt, volgens de verklaring van U, dat ik dacht: hoe komt hij dan daar weer uit?
- U kent ons schijnbaar nog niet lang genoeg om te weten dat ze met die vragen overal wel uitkomen, als U ze maar begrijpt of beantwoordt. (het medium lacht) Natuurlijk, zoals ik ervan overtuigd ben dat U altijd wel weer een vraag voor ons heeft. Overigens geen sarcasme, hoor. Dat is even een kleine uitwisseling van vriendelijkheden, dat mag wel een keer, het breekt even de spanning, hè?
- x U zei de geest kan het niet zelf helemaal alleen doen. Krijgt hij hulp van andere intelligenties daarbij?
- Zelfs wanneer hij hulp krijgt van die andere intelligenties kan hij het nog niet doen als de stof niet meewerkt. Ik heb juist geprobeerd in het hele betoog: waarom leeft de mens en wat is de mens eigenlijk in z'n leven, dus het doel van z'n leven, de nadruk erop te leggen dat de mens moet worden gezien als een tweeenheid, waarbij de tweehed onscheidbaar verbonden is, en slechts als eenheid mens kan blijven. Op het moment dat een scheiding komt, houdt de mens op te bestaan. En nu wil ik direct toegeven dat er geestelijk een hele hoop hulp kan wor-

den verleend; dat kan ook stoffelijk gebeuren. Denkt U maar aan vrienden die bij iemand in trancetoestand waken, het lichaam bewieroken ofwel regelmatig daar naartoe gaan om de bepaalde spreuken uit te spreken, als het magiërs zijn, die dat lichaam tegen invloeden blijven beschermen en daardoor grotere vrijheid en zekerheid geven aan de geest die elders werkzaam is. Maar die verbinding blijft er altijd. En omdat die verbinding er altijd blijft, kunnen ze wel geholpen worden, maar U kunt niet tegen die geest zeggen: "nou, ga mee, nu gaan we naar de hoogste sfeer toe", wanneer het lichaam dat niet verdragen kan. Dan sterft de mens d.w.z. dan scheiden zich lichaam en geest. Duidelijk geworden?

x Ja, dank U.

x Wat gebeurt er met de geest van een mens als het lichaam onder narcose komt?

- Ja, dat zijn heel verschillende mogelijkheden. Het kan zijn dat die geest inderdaad uittreedt, het kan zijn dat hij tijdelijk dus zijn geestelijk bewustzijn opneemt, omdat het stoffelijk bewustzijn praktisch geblust is, maar het kan ook wel zijn, dat komt ook wel voor, dat de lichamelijke eigenschappen een onderbewust, een fantasieproces vormen, waarbij de patient, als hij dan uit z'n narcose bijkomt, soms zeer eigenaardige dingen vertelt. Ik weet niet of U wel eens gehoord hebt dat een obstinate patient, uit de narcose komend, de zuster, de dokter en iedereen de huid vol schold, of verklaringen afstak die, vooral in de mond van een dergelijk persoon, misschien juist bijzonder louche aandeden. Hier is dus het onderbewustzijn aan het werk geweest. Maar de geest kan ook uittreden. Maar altijd zal, wil uit de narcosé de mens weer ontwaken, de verbinding geest-stof aanwezig moeten blijven. Degeen die over het algemeen geestelijk hoog staat, zal niet vloekende en brallende bijkomen, maar zal daarentegen een vage herinnering aan een mooie droom met zich meedragen. Degenen die redelijk hoogstaand zijn, zullen in de narcose vaak uittreden en bepaalde dingen op deze wereld waarnemen, waar zij bij het uitschakelen van hun lichamelijke zintuigen nu er plotseling toe komen - wat ze anders noot doen - hun geestelijke zintuigen te gaan gebruiken. De door de narcose sterk verhoogde bewustzijnsdrempel is natuurlijk een grote hulp daarbij, dat begrijpt U. Dus U ziet, ik kan daar geen definitief antwoord op geven. Het zou erg gemakkelijk zijn als ik het kon doen, maar waarom zijn er ook zoveel verschillende mensen, hè? Als U nu een eenheidsmodel was, dan zou ik het U allemaal precies kunnen vertellen, maar aan de andere kant, wat zou de wereld er taai en droog en somber uitzien, waar of niet? Nou, over dit onderwerp nog meer vragen? (geen vragen meer). Dan geloof ik dat we verstandig doen om het woord over te gaan geven aan de tweede spreker van de avond, en wat mij betreft, ben ik dan weer erg dankbaar voor de genoten aandacht. Tot een volgende keer maar weer.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdag (8 uur) in het Gebouw " K E N U Z E L V E N ", de Ruijterstraat 41, D E N H A A G.

Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen,

voorzover zij serieus van ons werk willen kennisnemen.

Goeden avond vrienden, Wat zal voor deze avond het onderwerp zijn?

x Tegenwoordig leeft een groot deel van de mensheid in angst voor haar algehele vernietiging door de atoombommen. Is deze angst op werkelijkheid gefundeerd of is het een voorgevoel van de ondergang van de Westerse beschaving?

- Och, ik zou zeggen, het is eigenlijk het resultaat, wanneer ik dat als vraag moet beantwoorden, het resultaat van de defensiereclame der verschillende landen in de eerste plaats. Atoombommen kunnen natuurlijk de wereld vernietigen; we behoeven elkaar niets voor te spiegelen. Wanneer ze de juiste bommen maken, dan kan zo'n bom een heel vasteland onbewoonbaar maken. Maar die bommen hebben ze nog niet, en wat meer is, ik denk niet dat ze die bommen zullen ontwikkelen, want zo'n bom die kost een hele hoop geld, een hele bom duiten, en wat levert die op? Degenen die daarmee worden uitgezonden, de machines die daarmee worden uitgezonden, zijn absoluut verloren. Het gebied zelf dat getroffen is, zal waarschijnlijk gedurende eeuwen niet te betreden of te exploiteren zijn. Dus de enige reden om zo'n bom te gebruiken zou zijn een verdediging tegen een aanval. Maar in zo'n geval dan zou een deel van de aanvallers zich waarschijnlijk ook buiten het betreffende gebied bevinden en zelfs degenen die door de atoomstraling en door de radio-actieve producten getroffen zijn, zouden dan een aanval doen op de gezonde wereld met alle middelen als desperado's. Het is niet genakkelijk te aanvaarden dat een land iets dergelijks zou doen. Verder bestaat de bom in kwestie op het ogenblik nog niet. De mogelijkheid bestaat wel dat die binnen een jaar of 3-4 ontwikkeld is. En dan vraag ik mij nog af of ze haar zullen maken. Wat is de tendenz dan op het ogenblik in het atoomgebruik? Men probeert steeds lichtere atoomprojectielen voor strategische doeleinden te maken. En hier speelt een grote rol de wijze waarop fusionair materiaal in betrekkelijk kleine hoeveelheden uitgeworpen, buitengewoon grote resultaten geeft. Maar het hoofdeffect is psychologisch. Ik zou de reclame die men op het ogenblik voor de atoombom maakt, willen vergelijken met hetgeen men vroeger vertelde over de eerste handgranaten. Dan sprak men over een duivelse bom die vele mensen gelijktijdig kon verminken of doden. Ja, dat is natuurlijk wel mogelijk, maar ik geloof toch niet dat dat zo

vaak voorkomt, want wat is het grootste effect, het onmiddellijk effect van een handgranaat? De daverende klap. Wat is het grootste effect van de atoombom? De onmiddellijke vernietiging die in een betrekkelijk klein areaal vaak beperkt blijft. De besmetting met radio-actieve stoffen, let wel, die kan men verder voorkomen, die kan men bestrijden en men kan op bepaalde wijzen water en voedingsmiddelen zelfs over het algemeen ontsmetten. De methoden zijn op het ogenblik in het geheim al zeer ver ontwikkeld. Een dergelijke atoom-oorlog zal de wereld dus nooit vernietigen, ofschoon hij wel een vernietiging van een groot deel der menselijke beschaving zou kunnen betekenen. Hier komt de vraag dan: waarop berust die menselijke beschaving? Op de macht van de huidige machthebbers? Of berust de macht van de machthebbers op de beschaving? Wanneer de beschaving, mijne vrienden, ten gronde gaat, dan is er geen reden meer om te regeren, om soldaatje te spelen. En degenen die hogerop zitten die begrijpen dat heel goed. Je hebt niets aan een goed verkopen van wapens, als de wapenproductie stilvalt en er is niets meer te verdienen aan een leger dat gestorven is aan radio-actieve verbranding. Dus er zijn heel veel belangen die pleiten tegen het gebruik van atoombommen. Wanneer de wereld dan zo sterk de nadruk hierop legt, dan zal het waarschijnlijk wel zijn, omdat zij door groots en geweldig te doen en met haar wapens te pronken, een indruk tracht te maken op de tegenstanders. Vergelijkend materiaal vindt U in de publicaties kort na de 1e wereldoorlog, toen van alle kanten de ontdekking van nieuwe soorten dodelijk gas werd gemeld, waarvan, let wel, slechts 2maal enkele granaten gebruikt zijn en deze nog door vergissing of te heethoofdigheid van betreffende officieren. Nu dan, wanneer we nu eens even verder verstandig gaan denken, dan zeggen we dus, de atoombom die heeft op het ogenblik haar grootste effect al gehad, zij heeft n.l. de wereld in angst gebracht. En wat zien we nu? Dat de Russen publicaties doen over het vreedzaam atoomgebruik, dat doen ze niet voor niets. (het opname-apparaat maakt een piepend geluid, waarop de intelligentie als volgt reageert) Tussen twee haakjes, vriend, die kanarie zit in de kwaliteit van je band, hoor; dan behoef je je niet verder te ergeren. Ja, dat is ook een stukje techniek, maar dat is weer wat anders. Dat de Amerikanen binnenkort hun eerste, door atoommotoren gedreven handelsschip de wereld rond zullen sturen om reclame te maken, ik weet niet of U voelt wat dat betekent? Dat betekent dat de mensheid zich begint te verzetten tegen degenen die dergelijke waanzinnige vernietigingsmiddelen projecteren en uitvoeren. Wanneer de bevolking zich verzet, dan kunnen er heus nog wel een paar atoombommen ploffen, zeker, maar dan zal geen mens dit geweld tot het laatste toe steunen, dan zal ook de mensheid niet van de aardbol verdwijnen en dan is dus het gevaar van de atoombom zo sterk overdreven, dat we rustig daar een paar korreltjes zout bij kunnen doen. Een andere vraag is natuurlijk dit: is de angst van de mensen gerechtvaardigd? Dan zeg ik, neen, de angst van de mensheid is ook niet gerechtvaardigd. En ik zal proberen om het U duidelijk te maken waarom. Als men U morgen belooft dat boenwas zo en zo, zonder enig wrijven, niet alleen Uw meubelen even glanzend maakt, maar eeuwig beschermt tegen houtworm, luis en mot en wat erbij hoort, gelooft U dat dan? Wanneer er in een advertentie staat dat zo en zo zoveel voordeliger is dan die zaak die toch voordeliger is, dat de pantalons die je koopt, bij wijze van spreken te geef zijn omdat je nog nieteens het materiaal betaalt, gelooft U dat? Maar wanneer iemand U vertelt dat ze een dodende straal hebben uitgevonden die in twee tellen heel Nederland platbrandt, dan geloof U het wel, hè? En wanneer ze U vertellen dat een atoombom zus en zo is, dan gelooft U het ook; dan laat U zich meeslepen in een psychose, mijne vrienden. Die psychose zal waarschijnlijk nog heel wat erger worden, wanneer de experimentele verslagen over de plaatsgehad hebbende atoom-explosies zouden kunnen worden gepubliceerd. Want wat er daar allemaal is vastgesteld is te gruwelijk om te bekijken. Maar juist omdat het zo gruwelijk is, komt het niet tot werkelijkheid. U moet dat goed begrijpen, er zitten aan die atoombom heus niet alleen een paar mensen die zeggen: kom, laten we nu eens gezellig een paar anderen naar de duivel helpen. Daar zit een zeker belang bij. Gesteld b.v. dat de Ver. Staten hun dreiging uit zouden voeren en atoombommen zouden werpen op Rood-China, denkt U niet dat bijna de gehele wereld in haar hart dan plotseling tegen die Ver. Staten zou zijn, dat de sympathie aan de andere kant zou gaan liggen? En dat geldt voor Rusland net zo goed. Wie de eerste atoombom werpt, heeft de volkeren der aarde, zo al niet hun regeringen met grote zekerheid tegen zich in het harnas gejaagd, heeft zijn aanzien verloren en zal voortaan altijd een nadeel ondergaan, totdat in de levende generaties de herinnering aan deze rampen is uitgestorven. Welk land denk U, zal zich dat permitteren? Ik heb eens een keer een heel aardig iets gehoord over honden. Er waren 2 honden op een boerenerf, die ene hond die was buitengewoon luidruchtig, die liep vrij rond, en iedereen blafte hij aan en hij gromde en dreigde op een verschrikkelijke manier. Die andere hond die lag altijd heel rustig voor z'n hok te kijken, maar die zat aan de ketting. Toen zeiden ze tegen de boer: waarom laat je nu niet die rustige hond los en zet je die blaffer aan de ketting? Toen zei hij: ja, dat begrijpen jullie misschien niet, maar die één die blaft, die zegt maar hoog-

stens dat er een beetje gevaar is en die waarschuwt mij wat er gaande is, maar die andere die zwijgt, daar moet je voor uitkijken, want die blaft niet meer, die gromt een keer en dan bijt hij. Daar heb ik nu al een paar keer schadevergoeding voor betaald. Datzelfde dat geldt ook, mijne vrienden, voor wat ze U over wapens meedelen. Wanneer ze U een publicatie over de verschrikking van de atoombom voor de neus draaien met betrekkelijk accurate gegevens, dan kunt U zeker zijn dat die verouderd zijn. Op het moment dat de tekeningen van een vliegtuig in Uw tijdschriften verschijnen, het nieuwe - ja, wat heb je - de Havilland-vliegtuigen, dan kunt U er zeker van zijn dat ze al een beter model gevonden hebben, anders zou het niet gepubliceerd worden. Wanneer ze zo hard praten over atoomgevaar, dan kunt U zeker zijn dat ze in het geheim de afweermiddelen al ontwikkeld hebben. En het leukste is, de hele wereld die is doordeesemd met geheime diensten. Die geheime diensten weten alles van elkaar en van alle geheimen van de andere landen. Het enige wat ze niet weten is, dan het andere land ook hun geheimen kent. En wanneer U dit nu maar goed onthoudt, dan zult'U begrijpen dat deze angst voor het atoomgevaar schromelijk overdreven is en dat de mensheid op het ogenblik een verplichting heeft gelegd op degenen die de atoombom hebben ontwikkeld, om de kracht der atoombinding, der atoomsplitsing, dienstbaar te maken aan de mensheid, inplaats van haar alleen als dreiging boven de mensheid te stellen. Nou, ik zou zeggen, dat is het onderwerp ook wel voldoende belicht. Zijn er vragen, over dit onderwerp speciaal?

- x Wij hebben toch gezien bij Hiroshima, dat ze wel degelijk die atoombom in de praktijk brengen, dat het niet maar alleen bangmakerij is.
- We hebben gezien dat er aan de IJser gifgas gebruikt werd, mijn waarde vriend. We hebben ook gezien dat er in de eerste wereldoorlog, de slag aan de IJser gifgas gebruikt werd. Degeen die een wapen de eerste keer gebruikt van die kwaliteit, wint daarmee meestal een slag, niet altijd, maar meestal. Wanneer echter een tweede keer dat wapen gebruikt wordt, dan heeft de ander het ook en dan wordt het veel te gevaarlijk. De eerste atoombom was te gebruiken, omdat er geen Japanner was die met een laatste zelfmoordpoging op San Francisco of een andere grote stad, Los Angeles misschien, ook een atoombom als vergelding had kunnen gooien. Kent U het spel van de politiek nog zo slecht? De politiek handelt altijd, tenzij zij overtuigd is in het voordeel te zijn, dan valt zij aan. En zelfs wanneer zij aanvalt, dan zal ze nog rekening houden met de toekomst, ook wanneer ze in haar besluiten achter de feiten aanhuppelt. Neen, wanneer de atoombom nog niet gebruikt zou zijn, alleen experimenteel, dan zou ik zeggen: het is gevaarlijk. De wil om haar te gebruiken zal er wel degelijk zijn, maar wanneer het Pentagon morgen besluit de atoombom te gooien, dan is er overmorgen een binnenlandse oorlog in de Ver. Staten. Dat weet U misschien niet.
- x Nee, dat weet ik niet.
- Er zijn een hele hoop mensen die zeggen: waarom niet? maar er zijn er ook een hele hoop die zeggen: waarom wel? En die waarom wel'ers, die zouden dan heel rustig zeggen: nu voeren wij geen oorlog meer, want dat kunnen wij voor onze God niet verantwoorden. Het resultaat zou zijn, dat in bepaalde streng-protestante delen, een staking uit zou breken, dat de katholieke deelnemers van de A. of L. waarschijnlijk een algemene staking uit zouden roepen, dat het transportwezen gedesorganiseerd zou zijn en de productie in vele fabrieken plotseling stil zou liggen op het moment dat ze belangrijk en noodzakelijk is, buiten nog al de buitenlandse gevolgen. Ik geloof niet dat een staat het risico lichtvaardig zal nemen.
- x Dat is ten slotte een veronderstelling.
- Juist, het is een veronderstelling, en het is een veronderstelling, mijn waarde vriend, die voor mij voor 90% zekerheid is. Maar ik kan niet met 100% zekerheid zeggen wat er gebeurt. Ik kan alleen zeggen dat, zover als ik het in de toekomst zien kan - en dat is heel wat anders - de atoombommen wel gebruikt worden als experimenten, maar men niet tot een gebruik tegen een tegenstander over zal gaan. Begrijpt U? Dat is het enige wat ik zeggen kan. En ik kan vertellen dat, zolang als er nog enig gezond verstand blijft bestaan bij de regeerders dezer aarde, bij de volkeren dezer aarde, die atoombom ook niet gebruikt zal worden. Dat, wanneer ze gebruikt wordt, haar gevolgen zo weinig vernietigend zijn, dat ze een weerstand in het leven roept, groter dan de weerstand die overwonnen wordt door het wapen zelf. Per slot van rekening, de eerste atoombom dat was een: "hoera, nu hebben we het met één slag gewonnen", na jaren van oorlog. Een nieuw gebruik zou een oorlog inluiden en zou een heel ander resultaat hebben. Denkt U niet dat de staatslieden dezer wereld dwazen zijn, zo dwaas dat ze hun eigen leven met het leven hunner natie weggooien, zullen zij niet gauw zijn. Zo dwaas, dat ze elk voordeel dat ze hebben, zolang ze het wapen als dreiging kunnen gebruiken, weggooien door het één keer te gebruiken, ook dat meen ik niet als waarschijnlijk te mogen veronderstellen. Maar ik geef toe, een veronderstelling.
- x Maar is het dan niet mogelijk dat het zo voor^{ge}steld wordt: als wij het hun niet doen, doen zij het ons?

- Dat zou mogelijk zijn geweest 2 jaar geleden. Op het ogenblik is het niet meer mogelijk. In de eerste plaats is het voor de Amerikanen onmogelijk (band loopt af waardoor een enkel woord wordt gemist).. dan zouden duizend atoombommen van het H-type noodzakelijk zijn. Ik geloof niet dat men, zonder daar dus ongeveer een 14 tot 1500 bommen met elke bom een bemanning en vliegtuig, die waarschijnlijk niet terugkeren, aan te wagen, in staat is om deze slag uit te voeren en een zeer grote kosten. Verder is het bekend dat een dergelijke praktisch gelijktijdige explosie, wereldrampen tot stand zou brengen die de scheepvaart voor lange tijd stil zou leggen, om nog niet te spreken over de effecten die elders, door vulkanische verschijnselen e.d. tot stand zouden komen. U zult begrijpen dat de Ver. Staten van Noord Amerika, wanneer het niet hard noodzakelijk is, er niet toe over zullen gaan. De tweede grootbezitter en groot producent van atoomwapens is Rusland. Rusland heeft zeker evenveel gegevens als de Amerikanen, maar staat ook net als deze tegenover een perfect bewakingssysteem, een veel verder doorgevoerde luchtafweer nog dan in Rusland en gelijktijdig de noodzaak om tenminste 700 grote atoombommen af te werpen, waarvoor speciale vliegtuigen die op zeer grote hoogte kunnen vliegen, met bemanningen nodig zijn en het de vraag is of deze terug zullen keren. Ik geloof niet dat beide staten op het ogenblik in staat zijn, om iets dergelijks tegenover elkaar te doen. De enige mogelijkheid dat er een atoomwapen gebruikt wordt - ik wil niet ontkennen dat die mogelijkheid bestaat - zou dus zijn in een gebied waar beide partijen a.h.w. door een onuitgesproken afspraak, zich beperken tot het afwerpen hunner wapens. Dan zouden we dus een soort Korea krijgen, een geneutraliseerde oorlogsinspanning met een enkel, of desnoods 2 of 3 plaatselijk bepaalde fronten. In een dergelijk geval zal men nooit kunnen komen tot de inzet van grote atoomwapens, want daar zou het antwoord onmiddellijk vergelding aan het moederland zijn. En blijven we bij de kleine atoomgranaten, die weliswaar gevaarlijk zijn, maar in hun werking toch nu niet zo heel ver boven de mogelijkheden van de chemische ontploffingsmiddelen uitgaan. U ziet, waarde vriend, we behoeven niet zo pessimistisch te zijn. We mogen de waarheid wel onder het oog zien, maar laten we ons toch vooral niet op de mouw laten spelden dat al deze dingen maar een grapje zijn en dat zodadelijk de hele wereld vergaat. Dat gebeurt niet. Er zijn andere gevaren, maar die liggen op een heel ander plan, als b.v. de grote hoeveelheid atoomproeven die genomen worden op het ogenblik, waardoor het aantal explosies een bedenkelijke radio-activiteit in de hoge luchtlagen veroorzaakt, met alle gevolgen van dien waarschijnlijk. Dat zou mutatievormen kunnen verwekken en verschillende andere dingen. Dat is wel een gevaar, maar ook dat gevaar is niet zo groot als men denkt, omdat het menselijk lichaam door gewinning een betrekkelijk hoge dosis radio-activiteit kan verdragen voordat het werkelijk aangeast wordt. En een langzame verhoging van de radio-activiteit der aardatmosfeer, zal dus voor de mensheid niet zo schadelijk zijn als wordt aangenomen. Nee, denkt U wat U wilt, maar wanneer U wist wat ik weet, dan bleef U beslist optimist; dan zou U zeggen: al die mogelijkheden die men ziet, al die aardige astrologische en proscopische beschouwingen hebben één ding buiten betrachtting gelaten, en dat is het feit dat de mens niet strijdt om te sterven maar om te leven. Nou, is er nog meer op te vertellen?

x Mag ik eens iets vragen? Al deze dingen, die er nu gezegd zijn over het al of niet beginnen met atoombommen, is er helemaal dan geen idee bij degenen die dan aan willen vallen, wat daarachter komt, wat ze daarmee uitrichten tegenover onschuldige mensenmassa's die daar toch mee kapot gemaakt worden? Of is het alleen maar eigen belang, dat ze zeggen: we zullen het niet doen, omdat we er anders zelf aangaan?

- Ik zou willen verwijzen naar de memoires van Churchill, waarin hij zijn leedwezen uitspreekt over het feit dat ook vrouwen en kinderen in de steden moeten worden gebombardeerd, maar dat dit noodzakelijk is om het moreel van de vijand te breken. Daar hebt U een mens die zeer geëerd is en die we toch heus als staatsman en als mens behoorlijk hoog mogen achten. Wanneer die dit al neerschrijft, hoe denkt U dan dat de anderen er over denken?

x Ja.

- Ik geloof dat we zo langzamerhand moeten gaan pauseren, vrienden. En nogmaals dus, droom nu maar niet van atoombommen, want als je zo'n ding op je dak krijgt, dan merk je er toch niets van. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden, (intelligentie de geestige Henri).

De VRAGENRUBRIEK. Persoonlijke vragen worden niet beantwoord en voor de rest, nou, begin maar.

- x Wanneer de geboortedatum van 2 mensen die ruim 40 jaar met elkaar in leeftijd verschillen, bij optelling dezelfde uitkomst geven, betekent dit dan een zekere gelijkheid in lot of karakter?
- Ja, dat is kabalistiek. Dat betekent wel een zekere gelijkheid in de persoon, maar het karakter wordt bepaald door meer dingen dan alleen de kern der persoonlijkheid. Wel kunnen we spreken van een zekere overeenkomst in lot, want die persoon, die oudste zullen we maar zeggen, die is nu wel een 40 jaar voor, maar die is op aarde gekomen met de bedoeling om een zeker aantal ervaringen op te doen. En als je er niet buiten kunt, dan moet je nu eenmaal wel, hè? Teruggaan naar de aarde is net als belasting betalen, onaangenaam maar noodzakelijk. Die komt daar en die doet daar z'n ervaringen op, maar de ander, die veel later is begonnen, had de behoefte aan dezelfde ervaring en zal dus het gelijke lot doormaken zoals het past in het tijdsbeeld dat dan 40 jaar verschoven is, zodat het patroon der gebeurtenissen in het leven schijnbaar anders is, maar in zijn kernwaarde gelijk blijft. Nou, ik vind dat ik het er netjes afbreng. Commentaar?
- x Toen dus die tweede geboren was, was de eerste al overgegaan.
- Dan zou je natuurlijk kunnen zeggen, het kan een reïncarnatie zijn, maar ik zou zeggen: 't lijkt er niet op, hoor. Dan kun je hoogstens zeggen dat ze beiden hetzelfde lot hebben begeerd, en dat degeen die al over is gegaan het geluk had dat hij al klaar was met de zaak toen de ander nog moest beginnen, nietwaar? Per slot van rekening, overgaan of niet overgaan, weet U hoe U dat moet bekijken? Op aarde leven, dat is hard werk voor de geest. En nu heb je natuurlijk een tijd gehad dat alles gelijk met vakantie ging, hè? Maar boven doen ze ook aan vacatiespreiding. Maar iedereen werkt zoveel tijd en krijgt dan zoveel dagen vakantie. En als je nu hetzelfde baantje hebt, dan zul je ook wel ongeveer hetzelfde werk doen. En dan sta je onder kennummer zo en zoveel ingeschreven bij de - hoe heet dat - arbeidersbond, of heet het tegenwoordig anders? Bijna allemaal publiekrechtelijke corpus. Laat ik daar niet over doorgaan, maar het is zo dat een publiekrechtelijk lichaam op een gegeven ogenblik in de ogen van velen eerder een corpus delicti wordt. Wie hem snapt die steekt hem in z'n zak, de rest die laat maar lopen. We gaan door.
- x Voorz. De volgende vraag is: of U een weerlegging wilt geven van de bezwaren die de Rozenkruisers hebben tegen het optreden van intelligenties door een medium omdat dit hen vasthoudt in het begeertelichaam en begeertesfeer?
- Nou, dat is een reuze aardige stelling. Als ik die op mijn manier zou weerleggen. Ik zal het ook nog anders doen, hoor; ik heb vandaag wel een ernstige bui. Maar dan zou ik dit zeggen. Een onderwijzer die een bepaald leerplan onderwijst, kan nooit hoger komen en nooit meer verstand bereiken, omdat hij onderwijst aan kleine kinderen. Onzin, hè? Integendeel, hij moet steeds meer leren over de kunst van het onderwijzen zelve. Nu zou ik tegen de Rozenkruisers willen zeggen: jullie beweren dat in de eerste plaats de geest niet altijd betrouwbaar is. Daar heb je gelijk in, omdat het voor de mensen verduiveld moeilijk is om uit te maken of ze met een kwakzalver te doen hebben of met iemand die werkelijk z'n weetje weet en inderdaad uit een hogere sfeer komt. Maar dat bezwaar vinden jullie nog niet zo erg, je zegt: dat kunnen we dan event. nog wel merken aan wat er gebracht wordt. Dan zeggen jullie: maar dan wordt je in het begeertelichaam vastgehouden. Ik vraag mij af: waar is dat nodig voor? Per slot van rekening, U zegt toch ook niet: die arme man, hij rijdt elke dag in een auto en nu kan hij er nooit uitkomen. Het begeertelichaam is een voertuig, en de bewuste geest - zoals de Rozenkruisers zelf ook wel toegeven trouwens - kan een cirkelgang via het goddelijke zo snel voleinden, dat hij, ofschoon een deel der hogere sferen voor hem in onbewustzijn wordt doorleefd, weer kan komen tot de bouw van elk lichaam dat gewenst is. Verder, volgens de, als ik mij niet vergis, schema's en anders in ieder geval stellingen van de Rozenkruisers, zou ook een geest die uit het hogere neerdaalt en ter incarnatie bestemd is, wederom een begeertelichaam bouwen voordat hij incarneert. Dus ook deze geest, die dat begeertelichaam toch reeds heeft, kan doorkomen. Wordt hij opgehouden, of krijgt hij de kans om vantevoren al een kijkje te nemen, daar waar hij later teland komt? Het lijkt mij in dit geval niet helemaal verstandig geredeneerd. De geest kan heus wel werken zonder een begeertelichaam en ik meen zelfs dat onze Orde daar de laatste tijd verschillende malen het bewijs van heeft geleverd. Dat een begeertelichaam kan worden vervangen door desnoods een soort bemiddelaar, die zo ook van de allerhoogste geest, wanneer dat nodig is, onmiddellijk de boodschap op aarde door kan geven. Wanneer dit nu mediëmiek gebeurt, in de vorm van een mediëmieke vereniging, wijst de Rozenkruiser het af. Wanneer het inspiratief wordt gezegd, zoals vaak op hun eigen bijeenkomsten, dan noemen ze het goed. Waar zit dan het verschil? Zou het soms zitten in het medium, in het mediumschap? En dan denk ik aan het bezwaar dat ze opperen dat een medium zelve zeer veel te lijden heeft onder het werk dat dat medium verricht. En dan zeg ik: hoor eens, wanneer iedereen zich door God laat leiden en van God die taak toegewezen krijgt, dan hebben jullie geen recht er over te oor-

delen. Dat is punt 1. Jullie zijn ook niet zo alwijs dat jullie nu Gods raadsbesluiten kunnen doorgronden. Punt 2: een medium schijnt heus niet altijd te lijden onder hetgeen de geest door middel van zo'n medium tot uiting brengt. Wat kunnen de Rozenkruisers dan wel met recht zeggen? Zij kunnen zeggen: wij leren bepaalde geestelijke lessen, aan de hand van een zeker systeem en in dat systeem past deze toepassing niet, deze toepassing van capaciteiten van een medium etc. Wij willen die wel aanvaarden voor onszelven, zolang als wij ze bewust kunnen aanvaarden en bewust daarmee kunnen werken. Wij achten het uit den boze wanneer daar een verdienste uit wordt getrokken. O, o, als ik mij niet vergis, zijn er ook bepaalde groepen van Rozenkruisers die salaris betalen aan degenen die werk voor hen verrichten. Waarom zou een groep dat niet mogen doen aan een medium? En als je dan geen salaris kunt betalen dan is het toch rechtvaardig dat je iets bijdraagt in zijn levensonderhoud, mits natuurlijk het geld niet op de voorgrond komt. Dus, mijne vrienden, jullie kunnen jullie alleen rechtvaardigen wanneer je zegt: het past niet in onze beschouwing, maar hoe zit dat met die beschouwing van jullie? Jullie baseren je op hetgeen Max Heindel heeft gezegd. Hoelang is dat geleden? Hoe heeft de wereld zich ondertussen ontwikkeld? Hoe heeft het werk van de geest in die tussentijd zich op de wereld ontwikkeld? Vergeten jullie niet dat we een heel eind van de phaenomenen van een Eusepia Paladino verwijderd zijn. Proberen jullie eigenlijk niet de klok stil te laten staan, geestelijk? Ik heb vaak gehoord - ja, per slot van rekening, een mens loopt overal, nietwaar, de een die gaat naar de bloemenmarkt en de ander naar de Rozenkruisers, zo kom ik ook wel eens overal, ook wel in een groep van Rozenkruisers - en daar heb ik eens een keer horen zeggen, dat het grote nadeel van het Christendom de verstarring is. Nou, accoord van Putten, maar hoe zit het dan met jullie zelf? Wordt jullie leer soms ook een verstarring of is ze deel van een eeuwige beweging, van een eeuwig bewustzijn? Dan moet ze zich ook aan elke gewijzigde omstandigheid aan kunnen passen, door eerst kennis te nemen en dan eerst te verwerpen. Nu geef ik direct toe dat ik niet de persoon ben, hoor, om een dergelijk betoog mooi naar voren te brengen. Ik ben zelf niet mooi en mijn betogen lijden al aan dezelfde kwaal vaak, daar zitten wel eens afwijkende lijnen in. Maar ik geloof toch wel dat zo alles bij elkaar genomen deze argumenten tezamen een aardige tegenwerping vormen. En als er iemand is die op mijn tegenwerpingen tegenwerpingen heeft te maken, dat die z'n gang ga.

x Ik wilde alleen opmerken dat, wat U meende dat door de Rozenkruisers wel eens iemand gesalarieerd wordt - ik bezoek er nogal vrij veel in die richting - maar dat is mij persoonlijk nog nooit ter ore gekomen.

- Niet?

x Nee.

- Nou, dan wil ik je vertellen dat o.a. dat hoofdkwartier in Pasadena volledig levensonderhoud, zakgeld e.d. verschaft aan een aantal mensen die volledig in de dienst van de Rozenkruisers en voor een publiciteitsdienst werkzaam zijn.

x Ja, dat ben ik met U eens.

- Dat is een salariëring.

x Ja, dat vind ik ook.

(Het lachen van het medium werkt aanstekelijk op de aanwezigen).

x Andere vraagsteller. Er is mij verteld dat de Rozenkruisers zoals wij die dan kennen, wel accepteren, mitsdien hij of zij zich niet laat betalen.

- Dat is niet volledig waar.

x Is dat niet volledig waar? Want ik zou zeggen, dan moeten ze consequent zijn: het is goed of het is niet goed.

- Nee, nee, kijk eens, daar zit een kneep in. En nu kan dat wel zo'ngemeen kneepje zijn misschien, maar het zit er toch in. Echt menselijk. Dat is n.l. dit: zij aanvaarden het mediumschap, zoals dat heet, alleen in haar bewuste vorm. Wat U naar voren schuift dus over het niet aanvaarden van betaling dat geldt in hoofdzaak voor genezing e.d., raadgevingen. Tegenover de rest staan ze weifelend tot afwijzend. En aangezien zij aannemen dat een medium dat in vol trance werkt, onbeheerst moet zijn, nu ja, moeten ze dat weten, dat is consequent. En als ze nog verder consequent zijn, dan gaan ze kijken of ze die afwijzing werkelijk rechtvaardig stellen en dan zullen ze misschien tot de conclusie komen: nu ja, we zouden het misschien wel eens een keer mis kunnen hebben. En als ze dan eerlijk zijn dan zeggen ze: hoor eens, maar we nemen het zekere maar voor het onzekere, want we willen niet het werk dat we hebben opgebouwd, laten vernietigen doordat er misschien een enkele keer eens iets goeds is en een hele hoop keren iets kwaads. Zolang wij dat niet definitief kunnen zeggen en verklaren, dan houden we ons liever er buiten. Zo zit het in elkaar, dat zijn die gemene kneepjes.

x Mag ik eens iets vragen? Krishnamurti komt weer hier naar Holland en die houdt lezingen in Amsterdam. Nu is hij zoveel jaren weggebleven. Is dit nu een bijzondere drang dat hij weer hierheen komt, of zou dat een geestelijke opdracht zijn of zo?

- Ik denk wel dat hij terugkeert omdat hij meent, dat de omstandigheden die hem vroeger

- ger hier z'n leraren onmogelijk gemaakt hebben, zo langzamerhand een beetje afgesleten zijn, terwijl hij voelt dat aan z'n boodschap nog evenveel behoefte is. Weet je wat het is? Ze begonnen met van Krishnamurti een soort aspirant Zoon te maken, en toen begonnen ze hem op een voetstuk te zetten en hem te bewieroken. En toen hij genoeg naar de wierook stonk, toen wilden ze een God van hem maken. Toen heeft hij gezegd: nee, dank je, ik ben nog net geen Messias, tabee. Maar dat werk dat hij bracht, dat was eerlijk bedoeld en dat was buitengewoon waardevol. En hij heeft zich toen teruggetrokken en nu op het ogenblik meent hij natuurlijk dat die bezwaren overwonnen zijn. En nu zal hij zeker proberen om diezelfde wijsheid weer te brengen. En ik mag geen reclame maken, al is 't geen radio, maar ik kan het dan ongeveer net doen als met de programma-aankondigingen, dan zeg ik: we mogen geen reclame maken, maar als je je interesseert voor wat wij zo vaak brengen, dan moet je naar hem ook eens een keer gaan luisteren. Dat is heus de moeite waard. Ja, niet dat hij zo kan spreken als ik, hoor. (gelach).
- x Een geest die incarneren wil, die wordt als keus gelaten in welke verwachte mens hij dat wil doen, nietwaar?
- Dat kun je wel ongeveer zeggen, ja.
- x Als er nu geen geesten zijn die incarneren willen in een verwacht kind, komt dat kind dan levenloos op de wereld?
- O ja, dat is wel aan te nemen en heel wat waarschijnlijker is het, dat dan de bevruchting toch geen resultaat heeft en dat de vrucht afdrijft reeds in de eerste maanden. Maar het is net een uitverkoop. U weet het, anders kijken ze naar elk krasje wat er aan een pannetje zit en als er uitverkoop is, willen ze het nog wel hebben met de oren eraf en de tuit erbij. Zo gaat het met die incarnaties ook vaak. En net zoals de huisvrouw dan later zegt: wat ben ik eigenlijk stom geweest, wat heb ik een koopje gehaald, hè? En dan zegt ze tegen manlief: ja, maar we hadden het toch eigenlijk wel nodig. Zo gaat het die geest ook, dan denkt hij bij zichzelf: tjonge, tjonge, wat heb ik mij nou weer ingebrokt?
- x Wat ben ik bekocht.
- Ik weet het niet, hoor, of hij nu direct beklopt is. ("bekocht" wordt blijkbaar door de intelligentie als "beklopt" verstaan) Dan zou hij iets Oostelijker moeten wonen en dan zou hij kunnen zeggen: beiderseitig beklopt bin ich ein Kotelett. (gelach).
- x Reageert de geest op gelijke trillingen?
- Was het maar waar. Nee, m'n waarde vriend, net zo goed als de keukenmeid voelt voor Karel die agent is, terwijl mevrouw schwärmt voor Schubert en mijnheer meer voelt voor Wagner, zo is het met de geest ook, met alle dingen. Eén grondtrilling maar daarop zoveel variaties dat niet alle trillingen voor iedereen harmonisch zijn. Ieder zoekt er voor hem een harmonische trilling uit en dientengevolge is er verscheidenheid in de wereld. Zo nu en dan denk ik wél eens dat de wereld er naartoe wil. Als je al die moderne vrouwen op een gegeven moment à la Doris Day of à la Audrey Hepburn - maar dat zijn uiterlijke dingen - als je die van de binnenkant bekijkt zit er ook nog genoeg verschil. Zo is het met de geest en met alle dingen. De veelheid van uiting die kan alleen tot stand komen, door dat niet alles op dezelfde trilling gelijk aanspreekt, anders zou het gelijk blijven. Nu ja, en gelijk is gelijk, natuurlijk. Wat dat betreft was er eens iemand die dacht dat hij gelijk had, toen werd hij lijk geslagen, en toen bleek dat hij geen gelijk had, omdat hij lijk geslagen was. Maar desalniettemin had hij gelijk gelijk en ongelijk. Hij had gelijk omdat hij gelijk had, en ongelijk omdat hij zei dat hij gelijk had, want toen werd hij lijk en dat stelde hem in het ongelijk. Een kleinigheid zo, hè? Dat moet je eens proberen na te zeggen, reuze leuk. Maar laten we even ernstig zijn. Je moet het zo bekijken: Gods uiting die krijgt zijn volmaaktheid en volwaardigheid doordat zij in haar eigen grondtrilling harmonisch is opgebouwd uit een groot aantal verschillende trillingen. Met de grondtrilling is dus alles harmonisch, omdat alles daaruit is opgebouwd. Maar t.o.v. elkaar zijn de verschillende trillingen der verschillende voorwerpen, waarden en bewustzijnstoestanden zodanig verschillend, dat ze niet alleen harmonisch zijn maar soms direct met elkaar strijdig. En zo komt de strijd in de wereld. En door de strijd komt de ervaring, door de ervaring komt het bewustzijn, door het bewustzijn komt de harmonie weer met het goddelijke. Ik geloof dat we het zo best zeggen. Nou, nog iemand wat te zeggen of te vragen?
- x Als de geest incarneert en het kind sterft laten we zeggen bijna vlak na de geboorte, wat heeft dat proces dan eigenlijk voor betekenis?
- Ja, kijk eens, ik heb kort geleden een bioscoop bezocht en er was een mijnheer bij, die betaalde rustig z'n entree, die ging naar binnen, die wachtte tot de journaals en een klein voorfilmje waren afgelopen en toen ging hij weg. Ik denk: hé, wat is dat een rare; eens kijken. Toen bleek mij, die man was speciaal voor dat muzikale voorfilmje gekomen, dat interesseerde hem en daarvoor nam hij de rest van het programma op de koop toe, zover als het nodig was, maar hij vond het zonde om aan de hoofdfilm z'n tijd te verprutsen. Die wilde een bepaald iets. Een

geest die incarneert, die maakt een hoop mee, allang voordat hij geboren is. Die komt daar bij de moeder, die leeft in de sfeer van het gezin eerst de eerste tijd, in de omgeving, en gaat steeds meer met de moeder samen tot uiteindelijk het totale ervaringsleven van de moeder identiek is aan het bewustzijn en ervaringsleven van het kind. Nou, dan heeft hij dus zagezegd al 9 maanden erop zitten en U zegt: hij begint pas. En nu kan het zijn dat juist deze periode de ervaring heeft opgeleverd die voor die geest noodzakelijk was. Dan bestaat er voor die geest geen behoefte om dat leven verder voort te zetten. Daarbij kan gelijktijdig vaak - het is eigenaardig zoals dat vaak samenloopt - de vroegtijdige dood van het kind voor de ouders een betekenis hebben, waardoor zij b.v. een bewustzijn krijgen, dat ze vroeger niet bezaten, omdat ze iets verliezen wat ze wel wilden hebben, terwijl ze vroeger hetzelfde hebben weggegooid of zo iets. U weet wel karma, oorzaak en gevolg en al die andere leuke dingen. En zo komt hier toch eigenlijk de eenheid in de schepping wel heel aardig tot uiting. Verschillende waarden, schijnbaar met elkaar volledig strijdig, afstotend, vormen tezamen toch uiteindelijk weer één afstemming op de eeuwige harmonie.

x Ik dank U zeer.

x Er is verleden week plotseling iemand overgegaan door een ongeval, die altijd vreselijk bang was om dood te gaan, een buitengewoon eerlijk, hoogstaand mens, zou je kunnen zeggen, alleen door de invloed van Calvijn vast geloofde dat hij naar de hel zou gaan. Toen hij dat ongeluk kreeg en nog even bij bewustzijn was, zei hij: ik wil niet onder narcose, want dan ga ik naar de hel. Nu is hij niet meer bijgekomen later en is zo dus overgegaan. Was het nu eigenlijk beter dat hij dat hier nog had verwerkt en dat hij nu hij overgegaan is toch nog het gevoel heeft om een hel te doorstaan, of kan hij opgevangen worden, geholpen worden door anderen?

- Ja, U zegt een eerlijk en hoogstaand mens.

x Tenminste zover ik het kan beoordelen.

- Een eerlijk en hoogstaand mens die zal ongetwijfeld heel wat mensen geholpen hebben en goed gedaan hebben en er zullen er heus wel verschillenden van aan de andere kant zijn, of persoonlijke geleiders hebben die daarvoor zeer dankbaar zijn. En wanneer hij nu komt en hij zegt: waar is Joosje Pik? dan heeft hij grote kans dat hij ineens een heel stel figuren voor zich ziet staan en dan zegt hij: "o Heer, de hel", en dan zeggen ze "nee, wacht nu even", dan zegt hij: "ja maar hij is het toch". Dan denkt hij: ik heb nog even uitstel. En dan proberen ze om het aan z'n verstand te brengen. En dan, omdat hij dan feitelijk ondergaat inplaats van alleen maar gelooft, heeft hij, wanneer hij veel goed heeft gedaan, heel veel dingen staan tussen zijn eigen-ik en die voorstelling van hel en ondergang. Hij was bewust dat hij ging sterven, al wilde hij dat niet graag, dus hij leeft niet meer in de waan van het ongeluk voort. Nu, zegt dat hij voorlopig nog even rust nodig heeft om tot bewustzijn te komen van hoe die zaak in elkaar zit, maar ik geloof niet dat zo iemand in een werkelijke hellewaan terechtkomt. Dat geloof ik niet, hoor, daar zou ik me maar niet druk over maken. Weet je, ik snap die mensen niet, ze geloven dat God rechtvaardig is, dat God liefde is, en dan geloven ze dat Hij de grootste muggenzifter is die er geweest is en dat hij elk klein mugje dat hij te grazen krijgt, maar meteen in de diepste hel duwt.

x Dat is de leer van Calvijn, hè?

- Voor mijn part is het de leer van Pieterse of Jansen, maar daar zit een tegenstrijdigheid in. God die liefde is, God die eeuwig is, die een wereld schept en de mens schept, zou die mens voor eeuwig verdoemen, omdat hij nog niet goed genoeg was geweest? Ik geloof dat Hij die mens nieteens zou verdoemen, werkelijk en voor eeuwig verdoemen, wanneer hij slecht was geweest. En ik geloof dat ze beter die mensen kunnen leren om dan op God te vertrouwen en op Jezus Christus dan op wat anders. Nu ja, elk z'n meug zei de boer.

x Zelfwaan, hè?

- Ja, weet U wat het is, ik vind altijd, wanneer die mensen zo erg over de hel spreken en over de hemel, dat het vaak een blijk is van geestelijke hoogmoed, want zij menen dan dat ze in staat zijn om Gods recht en Gods wijsheid zelve in te zien en uit te spreken. Nee. Maar laat ik daar niet over praten, dan zou ik aan het rebelen gaan, weet U wel, en van rebellen komt roddelen en van roddelen komt bonje. Nou, de laatste vraag als er nog een vraag is. Als ik dat zeg, dan komt er toch geen vraag meer. Dat kan ik makkelijk altijd zeggen, dat staat royaal. Ik kan jullie bewijzen dat ik gelijk heb gehad. Dan kunnen we zeggen: Henri heeft z'n plicht gedaan, en graag of niet, Henri moet gaan, omdat "het schone woord" achter hem blijft staan en zegt: het is nu wel tijd, eruit! (gelach). Wat ik dan ook natuurlijk onmiddellijk doe, want ik ben in de aard toch eigenlijk nog wel gehoorzaam. Goeden avond.

ABONNEMENT OP ONS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons wekelijks orgaan dat 50 cent per nummer kost. Van alle reeds verschenen verslagen hebben wij nog exemplaren in voorraad.

Goeden avond vrienden,

Wij gaan dan de bijeenkomst besluiten met "HET SCHONE WOORD". Ik zou gaarne van U een 3tal onderwerpen hebben die wij in de slotthese kunnen verwerken.

x BEVRIJDING - THUIS - EENVOUD.

B e v r i j d i n g

Ik ben geketend en geboeid
En zwaar zijn mij de dagen.
Ik weet niet meer hoe ik het
Zijn, des levens leed moet dragen
En al' wordt mij tot pijn.
't Is duister en de hoop heeft mij
M'n haast gestolen.
Slechts in mij leeft een vonk
En flikkert zwak verholen,
Misschien komt eens een tijd,
Ik spreek het verder dan niet uit
Maar denk: een tijd dat ik bevrijd
Zal zijn. Dat ik weer fier en vrij zal
Dat vrij gedachten en ook kracht gaan,
Weer in het leven staan.
En 't was geen waan, ik werd bevrijd.
De sombere dagen lang aaneen gerijd
Werden plots gebroken,
Het was mij als werd mijn leed in vuur,
In kracht gewroken
En voelde blij mij in dat uur.
Ik dank de Hogere Leiding
Van de Geest voor mijn bevrijding.
En ziet, ik ben een dwaas geweest,
Want de banden zijn anders,
De dagen zijn mild,
Maar nog is het lijden
In mij niet verstilld;
Nog draag 'k het leed als herinnering.
En wanneer 'k 'n lied van bevrijding zing,
Dan weet ik, bevrijden kan niemand mij,
Slechts zelve kan ik breken de banden,
Opdat ik eindelijk, vreugdig, vrij,
De werkelijkheid weer kan aanvaarden,
De werkelijkheid die in God leeft,
De waarste aller waarden.

E e n v o u d

Ik heb mij de vragen der cosmos gesteld
En haar wetten onderzocht.
De kennis die ik verwierf was groot,
Maar ach, wat vermocht.
Mijn weten tegen de dood?
Ik kon de dood niet overwinnen,
De grens niet overschrijden,
Het weten werd tot nietigheid.
Mijn trots werd mij verbrijzeld,
Het leven overtrokken door de vorst
Des doods en sierlijk fijn beijzeld
Was wonder beeld van schoonheid,
Maar groots van zware nood.
En toen zag ik een plek,
Daar leefde de zon,
Het gras was er groen als smaragd.
En ik heb 'r vol wonder gestaard en ge-
staard
En met al mijn weten gedacht,
Maar 'k wist niet wat deze plek had be-
waard.
Toen zag ik een mens
Die zo vrij daar ging met een lach
En de zon die ging mee,
De sneeuw die verdween en de ijzel ver-
dween

Waar hij ging had de wereld vreê
En vreugd en zonneshijn.
Toen heb 'k gedacht hoe wonderlijk wijs,
Hoe alwetend die mens wel moest zijn.
En ik heb hem gevraagd:
Wat is 't raadsel van 't zijn?
Verklaar me de zon en de zonneshijn
En des levens wondere kracht,
Terwijl de dood mij duisternis
En ijs en kilte bracht.
Toen heeft 'n mens mij aangeschouwd
Vol eenvoud en verwondering
En zei: dat weet ik alles niet,
Ik weet slechts één klein ding:
Ik geloof in God
En God is m'n zon, m'n vreugde
M'n leven en kracht.
Ik ga waar Hij leidt
En aan 't eind van de tijd
Zal ik Zijn taak hebben volbracht.
En toen wist ik
M'n weten was nietigheid,
Want dat ketende mij in het zijn.
Maar die wijsheid
Door eenvoud naar voren gebracht
Was wonder, en zeker niet klein.
Zij was de werkelijke levenskracht,
De kern van 't bestaan.
En toen ben ik aarzelend
Terug de weg tot de eenvoud stil gegaan:

T h u i s

Ik was bevrijd van de banden van tijd
En banden der eeuwigheid.
Het weten was mij weer ontgaan
En de eenvoud leidde mij zonder strijd
Door het rijk van een vreemde waan.
Maar in alles was het mij wonder temoe
En leefde in mij nog een klacht.
Ik begreep niet het zijn dat rond mij was
Aanvaarde niet slechts
Wat het leven mij bracht,
Omdat in mij een stem drong verder te gaan.
Ik leefde in een tijd, in een groene kluis
Maar dat was mij slechts een rustpoos,
En ik ben 'r weer verdergegaan. ^{geen} thuis.
Ik kwam in het licht van een brandende
En bleef aarzelend stille staan. ^{zon}
De wereld verschroeide,
Verviel in het vuur,
Maar de stem in het hart riep mij stil.
En toen heb ik de zon
En haar krachten getard en gezegd:
Ja, mijn Meester, ik wil.
Ik ben in de zon toen binnengegaan
En ik vond in die zon daar mijn huis,
Het huis van mijn Vader, de bron van 't
En daar was ik eindelijk thuis. ^{bestaan}

En nu zult gij ongetwijfeld mijne vrienden
ook huiswaarts gaan, en rest mij slechts
nog U een gezegende avond en een gezegende
nacht te wensen. Ik geef het medium vrij.